

Európska smernica 2023/1791 a norma ISO 50001: čo potrebujú vedieť spoločnosti

24.9.2026 - | BUREAU VERITAS SLOVAKIA spol. s r.o.

POROZUMENIE SMERNICI EÚ O ENERGETICKEJ ÚČINNOSTI.

Európska smernica 2023/1791 o energetickej účinnosti je jedným z pilierov stratégie Európskej únie v oblasti energetickej transformácie a dekarbonizácie, pričom energetickú účinnosť zaraďuje medzi základné princípy činnosti EÚ.

Smernica opätovne zdôrazňuje, že energetická efektívnosť je prioritou vo všetkých sektoroch a mala by sa presadzovať odstraňovaním prekážok na energetickom trhu súvisiacich s dodávkami, prenosom, skladovaním a využívaním energie. Stanovuje tiež orientačné národné ciele v oblasti energetickej efektívnosti, ktoré sa majú dosiahnuť do roku 2030.

Smernica uznáva **certifikáciu podľa normy ISO 50001 ako dôležitý medzinárodný nástroj** na monitorovanie a zlepšovanie energetickej výkonnosti organizácií. Najmä článok 11 zavádza nové povinnosti pre spoločnosti týkajúce sa zavedenia systémov riadenia energie a vykonávania energetických auditov.

ENERGETICKÁ ÚČINNOSŤ: AKÉ SÚ KLÚČOVÉ POŽIADAVKY PRE SPOLOČNOSTI?

Nižšie je uvedený prehľad hlavných zmien a povinností pre podniky v nadchádzajúcich rokoch:

1. SYSTÉMY RIADENIA ENERGIE

Spoločnosti s priemernou ročnou spotrebou energie presahujúcou **85 TJ** za predchádzajúce tri roky musia zaviesť systém riadenia energie v súlade s **normou EN ISO 50001** do štyroch rokov od nadobudnutia účinnosti smernice, t. j. **do 11. októbra 2027**. Systém riadenia energie musí byť certifikovaný nezávislým orgánom v súlade s príslušnými európskymi alebo medzinárodnými normami.

2. ENERGETICKÉ AUDITY

Spoločnosti s priemernou ročnou spotrebou energie **presahujúcou 10 TJ** za posledné tri roky, ktoré nezavedú systém riadenia spotreby energie, musia **do 11. októbra 2026** podstúpiť energetický audit a vypracovať konkrétny akčný plán na implementáciu odporúčaní identifikovaných počas auditu, ak je to technicky a ekonomicky realizovateľné.

Nasledujúce energetické audity sa musia vykonávať najmenej raz za štyri roky.

Členské štáty musia stanoviť transparentné a nediskriminačné minimálne kritériá pre energetické audity v súlade s minimálnymi požiadavkami uvedenými v prílohe VI k smernici a v súlade s príslušnými európskymi alebo medzinárodnými normami.

3. PROGRAMY PODPORY PRE MSP

Členské štáty sú povinné vypracovať programy, ktoré povzbudzujú a podporujú MSP, na ktoré sa nevzťahuje povinnosť podrobiť sa auditu, aby sa dobrovoľne podrobili energetickým auditom a implementovali z nich vyplývajúce odporúčania.

4. VÝNIMKY

Spoločnosti, ktoré uzavreli **zmluvu o energetickej výkonnosti (EPC)**, sú oslobodené od povinností stanovených v prvých dvoch bodoch, za predpokladu, že takéto zmluvy obsahujú potrebné prvky systému riadenia energie a splňajú požiadavky prílohy XV smernice.

Spoločnosti, ktoré prevádzkujú certifikovaný systém environmentálneho manažmentu, sú takisto oslobodené, ak tento systém zahŕňa energetický audit vykonaný podľa kritérií stanovených v smernici.

Tieto opatrenia ďalej posilňujú úlohu energetického manažmentu pri prechode na udržateľné nízkouhlíkové hospodárstvo.

Často kladené otázky o ISO 50001

ČO JE ZMLUVA O ENERGETICKEJ VÝKONNOSTI (EPC)?

Zmluva o energetickej výkonnosti je zmluvná dohoda medzi príjemcom a poskytovateľom opatrenia na zlepšenie energetickej účinnosti, pri ktorej sa zlepšenie overuje a monitoruje počas celého trvania zmluvy. Platby za práce, dodávky alebo služby sú viazané na zmluvne dohodnutú úroveň zlepšenia energetickej účinnosti alebo na iné dohodnuté kritérium energetickej výkonnosti, napríklad finančné úspory.

ČO JE ENERGETICKÝ AUDIT?

Energetický audit je systematický postup zameraný na získanie dostatočných poznatkov o profile spotreby energie budovy alebo skupiny budov, priemyselnej alebo komerčnej prevádzky alebo zariadenia, alebo verejných či súkromných služieb. Jeho účelom je identifikovať a kvantifikovať nákladovo efektívne možnosti úspory energie, posúdiť možnosti nákladovo efektívneho využívania alebo výroby energie z obnoviteľných zdrojov a vypracovať správu o zisteniach.

<https://www.bureauveritas.sk/newsroom/europska-smernica-20231791-norma-iso-50001-co-potrebuju-vediet-spolocnosti>